

Kastély Óvoda és Bölcsőde
8086 Felcsút, Fő u. 56.
Telefon: 22/353-121
E-mail: felcsutbolcsi@gmail.com

A BÖLCSŐDEI GONDOZÁS, NEVELÉS SZAKMAI PROGRAMJA

Mottónk: "Szeretettel és szakmai hozzáértéssel gondozni-nevelni."

2023 -2027.

Készítette:

Kovács Beatrix
bölcsőde szakmai vezető

TARTALOM

A bölcsőde adatai	2
A szakmai program jogszabályi háttere	3
1.A szakmai program célja	4
2.A bölcsőde környezete.....	4
2.1.Bölcsődénk minőségpolitikája.....	4
3.Az ellátás igénybevételének feltételei.....	5
4.A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai	8
5.A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei	10
6.A tárgyi, személyi feltételek	13
6.1.Külső, belső környezet leírása	13
6.2.Személyi feltételek	15
7.A bölcsődei élet megszervezése	16
7.1.Kapcsolattartás a szülőkkel	16
7.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás	17
7.3. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer	18
7.4. Gyermekcsoportok szervezése	18
7.5. Napirend	19
7.6. Ünnepek, hagyományok	20
8.A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei	20
8.1. Tanulás	20
8.2. Gondozás	21
8.3. Játék	22
8.4. Mozgás	22
8.5. Mondóka, ének	22
8.6. Vers, mese	23
8.7. Alkotó tevékenységek	23
8.8. Egyéb tevékenységek	24
9.Képzések, továbbképzések	24
10. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	25
11. Érdekképviselői Fórum célja, feladata	27
12. Más intézményekkel történő együttműködés módja	28
13.Bölcsődei dokumentáció	29
14.Ellenőrzés értékelés rendszere	30
15.Legitimációs záradék	31
16.Mellékletek	32

A BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény székhelyének neve:	Kastély Óvoda és Bölcsőde
Címe, működési helye:	8086 Felcsút, Fő u. 56.
Telefon:	+36 22 353 121/602
Nyitva tartás:	Hétfőtől – Péntekig 06:30 órától 17:00 óráig
Ellátási terület:	Felcsút, Vértesacska és Vál községek közigazgatási területe
Ellátási forma:	Gyermekek napközbeni ellátása – gyermekjóléti alapellátás – bölcsődei ellátás
Férőhelyszám:	42 fő
E-mail:	felcsutbolcsi@gmail.com
Honlap:	www.kastelyovi.hu
Fenntartó neve:	Felcsút Községi Önkormányzat
Székhely:	8086 Felcsút, Fő u. 75.
Képviselője:	Mészáros László
E-mail:	polgarmester@felcsut.hu
Telefonszám:	+36 20 556 4411
Az intézmény vezetője:	Bárányos Gáborné
A bölcsőde szakmai vezetője:	Kovács Beatrix
Szakmai program érvényességi ideje:	a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, 5 évente kötelező, illetve jogszabályváltozást követően azonnal átdolgozandó
A szakmai program készítőjének neve:	Kovács Beatrix
Elérhetősége:	+ 30 164 1155
Programért felelős:	Bárányos Gáborné
Elérhetősége:	+36 70 491 9001
A szakmai program készítésének ideje:	2022. október

Az intézmény típusa: többcélú intézmény, óvoda-bölcsőde. Az intézmény pénzügyi és számviteli feladatait a Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal látja el. Az intézmény élén az intézmény vezetője áll. A bölcsődét a szakmai vezető irányítja, akit az intézmény vezetője nevez ki. A szakmai vezető a szakmai vezetést látja el.

A SZAKMAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A bölcsődei nevelési-gondozási programunkat a Bölcsődei nevelés-gondozás Országos Alapprogramja mellett az alábbi törvények, rendeletek és jogszabályok alapján és figyelembevételével határoztuk meg:

- 1991. évi LXIV. törvény: a gyermekek jogairól,
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról,
- 1997. évi XXXI törvény: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 6/2016.(III.24.) EMMI rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (VI. 30.) NM rendelet módosításáról,
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 15/1998.(IV.30) NM rendelet,
- 7/2020. (III.10) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X.18) EMMI rendelet módosításáról,
- 328/2011(XII.29.) Korm. rend. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások térítési díjáról,
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rend.,
- 369/2013. (X.24.) Korm. rend. a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről,
- 37/2014 EMMI rendelet,
- 2011. évi CXII. törvény,
- 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet.

Bölcsődénk a gyermekek napközbeni ellátása keretébe tartozó elvi, módszertani feladatok szellemiségében működik.

1. A SZAKMAI PROGRAM CÉLJA

A szakmai programunk célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása. A szülői értekezleten a szakmai vezető ismerteti bölcsődénk Szakmai Programjának kiemelt részeit. A szakmai program megtekinthető a bölcsőde közös hirdetőtábláján, illetve letölthető az a honlapunkról is. (honlap címe: www.kastelyovi.hu)

2. A BÖLCSŐDE KÖRNYEZETE

Felcsút község Fejér megyében, a Bicskei járásban, Székesfehérvártól 39 km-re helyezkedik el. A község a Mezőföld északkeleti részén, a Váli-víz jobb partján terül el. Településrésze Szúnyogpuszta. Lakosságszáma 2022-ben 1936 fő.

A községet rendezett családi házak, gondozott zöldövezetek jellemzik. A község folyamatosan fejlődik, ahogy a beköltözők száma is növekszik. Itt épült meg a Puskás Akadémia, ahol a futball mérkőzések, edzések mellett idegenvezetés és számos konferencia, rendezvény zajlik. Az akadémia kollégiumot is biztosít az utánpótlás számára. 2015-ben kisvasút is létesült Felcsúton, melynek hivatalos neve a Vál-völgyi Kisvasút. A községben Faluház, óvoda, általános iskola és középiskola működik. Az óvoda épülete 2018-ban lett teljesen felújítva, új konyhával, fűtés korszerűsítéssel, burkolással, irodákkal és egyéb munkálatokkal a 2018-19-es nevelési év kezdetére. Az Endresz György Általános Iskola teljesen új épületbe költözött, melynek hivatalos átadása 2022. szeptember 01-én történt. Felcsút középiskolája a Letenyey Lajos Gimnázium, Technikum és Szakképző Iskola, ahol a gimnáziumi képzés mellett számos szakképzést lehet szerezni.

A község bölcsődei szolgáltatását 2019.január 21-én indítottuk egy teljesen új, 3 csoportos bölcsődében. A célcsoport az alapító okiratban foglalt területek gyermekei, azonban elsősorban a helyi lakosok, családok, illetve a hátrányos helyzetű vagy fogyatékos gyermeket nevelő családok. A fenntartó szabad férőhely esetén lehetővé teszi, hogy az engedélyezett férőhelyszám legfeljebb 25 százalékában a község egyéb vonzáskörzetéből jelentkező családokat is segítse a gyermekek bölcsődei elhelyezésével.

2.1. BÖLCSŐDÉNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Bölcsődénk dolgozói a magas színvonalú gondozó-nevelő munkát szervezett és irányított keretek között végzik. A magas színvonalú munka ellátásához adottak a tárgyi és személyi feltételek. Az intézmény keretei között működő bölcsőde szakmai együttműködése az óvodával biztosítja a bölcsőde–óvoda közötti zökkenőmentes átmenetet a gyerekek számára. Elfogadjuk és betartjuk az Országos Alapprogram által meghatározott elveket. Tiszteletben tartjuk, hogy minden gyermek külön személyiség; individum és szociális lény egyszerre. Fejlődő személyiség, akinek sajátos, életkori és egyéneként változó testi és lelki szükségletei vannak. Olyan nyugodt, kiegyensúlyozott, boldog gyermekkort megélő gyermekeket szeretnénk nevelni, akik nyitottak az őket körülvevő világra.

A bölcsőde családbarát légkörének megteremtése elsőrendű feladataink között szerepel. A szülőknek is nagy megnyugvás, ha a kisgyermeknevelőkkel bizalmas kapcsolatot tudnak

kialakítani, és szükség esetén megbeszélhetik velük nevelési gondjaikat, valamint tanácsokat kaphatnak felmerülő nehézségeik megoldásához.

A nevelési év végén szülői meglegedettségi kérdőívet elemzünk ki, melyből folyamatosan építkezünk. Évről évre pozitív visszajelzéseket kapunk a szülőktől, az építő jellegű kritikákból pedig folyamatosan tanulunk.

Kiemelt feladatunknak tartjuk az egészséges életmód szokásainak megalapozását, a megismerési folyamatok fejlődésének segítését. A sokféle játékeszköz biztosításával – az udvaron és a csoportszobában egyaránt – segítjük az új ismeretek megtapasztalását, az ismeretszerzést, a finommotorikus és a nagymozgás gyakorlását, továbbá a kognitív fejlődés támogatását.

Törekszünk arra, hogy a dolgozók jól érezzék magukat, legyenek tisztában azzal, hogy számítunk rájuk, figyelembe vesszük véleményüket, ötleteiket. Fontos, hogy megmaradjon a jó csapatszellem. Az új dolgozókat feltétel nélkül elfogadjuk és segítjük. Segítjük őket a beilleszkedésben, valamint, hogy megtalálják a helyüket a közösségben. Elengedhetetlen, hogy munkatársaink tisztában legyenek azzal, hogy mi a feladatuk, azonban ismerjék kompetencia határaikat. Fontosnak tartjuk a szakmai tudás gyarapítását, a rendszeres önképzést és továbbképzést, hogy minél magasabb szintű gondozást-nevelést tudjunk biztosítani.

A szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítása, a gyermek felé irányuló szeretet közvetítése, a minőségi munka kiemelkedően fontos számunkra.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzeti/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, a tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával igyekszünk elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekeinek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekszünk, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködünk.

3. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK FELTÉTELEI

(1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

(2) Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

(3) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

(4) A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni. A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Igénybevétel feltételei:

- (1) Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától felvehető,
- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
- b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
- c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
- ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
- (2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- (3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

A gondozási-nevelési év minden év szeptember 01-től következő év augusztus 31-éig tart. A következő gondozási-nevelési évre a beiratkozás május első hetében történik, de a felvétel egész évben folyamatos. A beiratkozás menetét és feltételeit a Felvételi Szabályzatban rögzítettük.

A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket személyesen, telefonon és a honlapon is részletesen tájékoztatjuk. A bölcsőde saját formanyomtatványai letölthetők az oldalról és szkennelve visszaküldhetők azok a további szükséges dokumentumokkal együtt a felcsutbolcsi@gmail.com címre.

Tájékoztatási kötelezettség az intézmény részéről:

1. A felvételi kérelem benyújtásakor az ellátásról és az adatkezelés feltételeiről tájékoztatást nyújt a szakmai vezető.
2. A megállapodás megkötése előtt a szülők tájékoztatást kapnak a házirendről, a szolgáltatásról, a fizetendő térítési díj összegéről és megállapításának módjáról, szabályairól, illetve a panaszkezelésről. Az ellátással kapcsolatos megállapodás tartalmazza a Gyvt. szerinti kötelező elemeket és a szolgáltatással kapcsolatos egyéb jogokat és kötelezettségeket.

Gyvt. 43 § (3)* – A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni

- a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -
 - aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
 - ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
 - ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- b) a védelembe vett gyermeket.

A törvény lehetőséget ad a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált gondozására, nevelésére, valamint ha lehetőség van rá, szolgáltatások működtetésére is.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, a gyermek felvételét a szülő (gondviselő) kérheti, valamint az ő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a házi orvos, családgyógyász, a korai fejlesztő gyógypedagógus, a gyermekjóléti szolgálat, valamint a gyámhatóság is kezdeményezheti. Védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

Megszűnik a bölcsődei ellátás:

- a jogosultsági feltételek megszűnésével,
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére,
- ha a szülő a bölcsőde házirendjét súlyosan megsérti,
- a bölcsődeorvos szakvéleménye alapján meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki az egészségi állapota miatt bölcsődei csoportban nem gondozható, illetve magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- próbaidővel elhelyezett sajátos nevelési igényű gyermek ellátása, amennyiben a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (bölcsőde orvos, gyógypedagógus, pszichológus, kisgyermeknevelő) együttes véleménye alapján úgy dönt, hogy a gyermek korai fejlesztése bölcsődei körülmények között nem végezhető.

4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

Alapfeladataként biztosítjuk:

- a szülő vagy törvényes képviselő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
- a játéktevékenység feltételeit,
- szakmailag képzett, hiteles kisgyermeknevelők segítségével szakszerű nevelést,
- a gondozás-nevelés higiénés feltételeinek biztosítását,
- a szabad levegőn tartózkodást,
- a textíliát, bútort, és a megfelelő étkeztetést,
- a gyermek fejlődéséről szóló dokumentációba való betekintést,
- aktív kapcsolattartási formákat,
- bölcsődeorvost.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozást, nevelést, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését, a szocializáció segítségét,
- napi négyeszeri étkezést (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna),
- fejlődéséhez szükséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, higiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot, saját gondozónőrendszert, egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz,
- az egyéni ruhanemű kivételével a textíliával történő ellátást,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- rendszeres orvosi felügyeletet,
- óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- a házirend megismerését,
- adaptációhoz (beszoktatáshoz) szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba,
- évi 2-3 alkalommal szülői értekezleteket,
- egyéni beszélgetést, fogadóórát kisgyermeknevelővel, vezetővel,
- nyílt napokon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismerését,
- Érdekképviselői Fórumot.

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia

fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja gyermeke szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti és alkalmazza a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek bevonását szorgalmazzuk (gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, stb.).

A sajátos nevelési igényű, a magatartás vagy fejlődési problémákkal küzdő kisgyermek esetében hangsúlyosabban alkalmazzuk az intervenció szemléletét.

Az érzelmi és társas kompetenciák

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei, az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának szinterei hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, és azok betartására, alkalmazására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet

biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése, a játékos felfedezés, és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a támogató-bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

5. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

„Csak akkor biztosíthatunk minden egyes gyermek számára boldog gyermekkort, a képességek optimális fejlődését, ha figyelembe vesszük a gyermek fejlődésének törvényszerűségeit, az egyes gyermekek különböző adottságait, természetes igényeit, s ehhez igazítjuk pedagógiai magatartásunkat.” /Maria Montessori/

- **A család rendszerszemléletű megközelítésének elve.** Azért tartjuk fontosnak, mert tudjuk, hogy a kisgyermek fejlődését akkor tudjuk a legjobban segíteni, ha az egész családot megismerjük, ha képet kapunk arról, hogy a család milyen nevelési elvet vall, milyen nevelési légkört tud biztosítani és milyen mintát lát otthon a gyermek. A gyermek viselkedését csak akkor tudjuk pontosan megérteni, ha ismerjük a családok erősségeit, hiányosságait, mert így tudjuk a leghatékonyabban tovább segíteni a fejlődésüket.
- **A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása.** A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Nekünk, bölcsődei szakembereknek tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyermekek fejlődési üteme eltérő. Van, aki gyorsabban, van, aki kicsit lassabban fejlődik az átlagosnál, van, akinél előfordul átmeneti megakadás, lassulás, melyre oda kell figyelnünk, hiszen ezek a megakadások hatással lehetnek a későbbi készségek, képességek fejlődésére. Ezért

ezekben az időszakokban kiemelten fontos a preventív szemléletű beavatkozás, a szakemberek összefogása, együttműködése, hiszen sok esetben az időben megkezdett fejlesztéssel az is elkerülhető, hogy a kisgyermek SNI státuszba kerüljön.

- **A családi nevelés elsődleges tisztelete.** Azért fontos nekünk, mert a szülőknél, a családnál jobban nem ismerheti senki sem a gyermeket. Ezért a család hagyományait, szokásait tiszteletben kell tartanunk. Figyelembe kell vennünk és a lehetőségekhez képest el kell fogadnunk a különböző kultúrák nevelési elveit. Természetesen, ahol szükség van arra, hogy kompenzáljuk a családi nevelési hiányosságokat, azt meg kell tennünk, és ha lehetőségünk nyílik, akkor segítséget is nyújtunk a családoknak a nevelési problémáik megoldásához.
- **A kisgyermeki személyiség tisztelete.** Tudjuk, hogy mindenki önálló egyéniség, mindenkinek egyéni szükséglete van, ezért mindenkit megillet az egyéni bánásmód, és a személyiségének tiszteletben tartása. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.
- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe.** A kisgyermeknevelő jól ismeri a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságait, és ő az, aki személyiségén keresztül hatni tud a kisgyermekekre és családjukra. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a kompetencia határokat, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel kell rendelkeznie, hogy hivatását megfelelően el tudja látni.
- **A biztonság és a stabilitás megteremtése.** Tisztában vagyunk azzal, hogy a gyermekek számára milyen fontos az, hogy biztonságban érezzék magukat. A családból kikerülve és egy új környezetbe való beilleszkedésnél ez a biztonságérzés sérül, ezért fontos számunkra, hogy ezt a folyamatot megkönnyítsük, lerövidítsük. Amivel mi segíteni tudjuk ennek a folyamatnak a megkönnyítését, az a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetének alkalmazása, a „saját” gondozónő rendszer, a felmenő rendszer, a csoport és a hely állandóságának a biztosítása. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékoztatói lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, a szokások kialakulását.

- **A fokozatosság megvalósítása.** A gyermekek beszoktatásától kezdődően fokozatosan segítjük a szocializációt, az önállósodást, a fejlesztéseket, a változások elfogadását, a szokások kialakulását.
- **Az egyéni bánásmód érvényesítése.** Szakmai munkánk egyik fontos alapja, hiszen még az azonos korú gyermekek fejlődése és igénye között is nagy eltérések lehetnek. A mi elsődleges feladatunk és célunk, hogy elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartással forduljunk a gyermekek felé és vegyük figyelembe a kisgyermek spontánérésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. Nagyon jól kell ismernünk a gyermekek egyéni szükségleteit és ehhez kell igazítanunk napirendünket, hogy meg tudjuk valósítani a személyre szóló gondozást és segíteni tudjuk a gyermekek önállósodási törekvéseit, valamint a gyermekek érezzék, hogy a kisgyermeknevelőre mindig számíthatnak, ha szükségük van egy kis bátorításra, simogatásra, gondoskodásra. Fontos az is, hogy a felnőtt észrevegye és elismerje, ha sikerült felépíteni egy magas tornyot, vagy ha a helyére került egy-egy puzzle darab.
- **A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége.** A gondozás egy bensőséges, intim helyzet, amelyben a szakszerű nevelés is, mint elválaszthatatlan egység jelenik meg. A bölcsődénkben a kisgyermeknevelők a gondozás-nevelés szakmai elvei mentén a gondozási feladatokba bevonják a kicsiket is. Türelemmel kivárik, míg a gyermek próbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy segítséggel, vagy ha már az önállósági szint lehetővé teszi, egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges énképének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom; a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.
- **A gyermeki kompetenciakészítés támogatása.** A gyermekek kíváncsiak, érdeklődők, szeretnék felfedezni a világot, szeretnék megismerni, mi hogyan és miért működik és szeretnék kipróbálni, hogy nekik is sikerül-e beindítani, összerakni, megszólaltatni azt a játékot, amit társaik oly nagy élvezettel használnak. Ehhez nekünk felnőtteknek kell megteremteni és biztosítani a nyugodt, biztonságos légkört, a változatos, ingergazdag tárgyi környezetet, ahol a gyermekek élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak és átélhetik a spontán tanulás örömét. Fontos, hogy ott

legyünk a közelükben és ha valamiben elakadnak, elbizonytalanodnak, akkor segítséget tudjunk nyújtani.

6. A TÁRGYI, SZEMÉLYI FELTÉTELEK

6.1. KÜLSŐ, BELSŐ KÖRNYEZET LEÍRÁSA

A teljesen új létesítmény külső és belső megjelenésében is modern, minden igényt kielégítő épület. A tárgyi eszközök a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléseiről szóló jegyzék szerint kerültek beszerzésre, az engedélyezett férőhelyszám figyelembevételével. A gyermekellátáshoz szükséges bútorok, eszközök és felszerelések jó minőségűek, fertőtleníthetők és a gyermekek életkorához igazodóak. A korszerű játékeszközök biztosítása mellett a biztonságos környezet megteremtésére törekszünk, annak érdekében, hogy gyermekeink gondozása, nevelése a legoptimálisabb tárgyi környezetben valósulhasson meg. Minden gyermeknek van saját jele, helye az asztalnál, saját ágya, szekrénye. Biztosítjuk a mozgásfejlesztő eszközöket, bútorokat, tágas játszóhelyeket. Ezek mind-mind a korosztály életkori sajátosságainak megfelelő tevékenységre, mozgásra ösztönzik a gyerekeket, segítik önállóságuk kialakulásában.

A gyermekbalesetek megelőzése érdekében folyamatosan ellenőrizzük, karbantartjuk, védjük eszközeinket.

6.1.1. Csoportszobák - Három csoportszoba van a bölcsődében. Az alapterületük megfelel a férőhelyszámnak. A bútorzat minden csoportszobában egységes. Az elkülönített, nyugodt játszóhelyek mellett elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez is.

A játékokat természetes anyagból készült fonott kosarakban tároljuk, lehetőség szerint kerüljük a műanyagokat. Funkciók szerint csoportosítva, nyitott polcon, a gyermek számára elérhető helyen tároljuk azokat.

A csoportokba babakonyhát, fodrászsarkot, főzőkonyhát, pihenősarkot rendeztünk be. A nemi szerepek kialakulását erősítjük: fiús játékok - közlekedési járművek, munkagépek, szerszámok, illetve lányos játékok - babák, babakocsik, főzősarok biztosításával. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk: kirakók, dominók, memória játékok. Különböző típusú építőjátékokat biztosítunk a konstruáláshoz - Mega block, duplo, lego elemek.

Számos mesekönyv kínálkozik a gyerekek által elérhető magasságban a nyitott polcokon: az aktuális évszaknak, ünnepeknek megfelelő könyvek, leporellók, vastag borítású, nagy ábrás,

illetve könnyen lapozható mesekönyvek.

Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, színes ceruzát, festéket, gyurmát. Mozgásfejlesztő játékok is vannak a csoportszobában, pl. érzékelő talpak.

Az átmeneti tárgyakat (otthonról hozott játékok) a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, melyet külön rattan kosárban tárolunk. Ezeket a játékokat bármikor elővehetik, amikor vigaszra van szükségük, illetve alváshoz is megkapják az otthonról hozott kabalákat, hogy a nyugodt pihenést biztosítsuk számukra.

A játékokat rendszeresen, szervezeten tisztítjuk, fertőtlenítjük. A játékkészlet állapotát folyamatosan ellenőrizzük, illetve bővítjük egészségügyi és pedagógiai szempontok alapján.

6.1.2. Fürdőszobák - A gondozáshoz használt akadálymentesített fürösztők a csoportszobából és a gyermekátadóból nyílnak. A három csoportra összesen két fürdőszoba biztosított. Pelenkázó szekrények, külön rekeszes törülköző,- és fésűtartók, egész alakos tükrök, továbbá a gyermekek számára elérhető magasságú mosdók, kis WC-k segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához. A gyermekek saját pelenkáját, nedves törlőkendőjét, ápolásához szükséges popsikrémjét a saját jelével ellátott előkészítő polcon tároljuk.

6.1.3. Gyermeköltözők (átadók) - A gyermekeknek saját jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk, különálló cipőtartóval. Az öltözőben elhelyezett falújságokon tájékoztatjuk a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális információkról, pl: napirend, étlap, évszakhoz vagy ünnepekhez igazodó dalok, versek amikkel abban az időben dolgozunk. Az öltözőben jelennek meg a gyermekeink saját „alkotó” munkái is.

6.1.4. A csoportszoba és egyéb helyiségek díszítése – A vizuális ingerek egyensúlyára, az esztétikus ingergazdag környezet kialakítására törekszünk. A csoport nevének szimbólumát hűen tükrözve dekoráljuk a csoportszoba ajtaját, illetve a csoportszobában is megjelennek a nevünket erősítő szimbólumok: halacska, katica, teknős. Mindemellett az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően dekoráljuk a helyiségeket.

6.1.5. Textiliák - A gyermekek saját ruházatukban tartózkodnak a bölcsődében. A váltóruhát a szülők biztosítják. Az eldobható pelenkákról minden esetben a szülők gondoskodnak. Az alapvető textíliákról, azok tisztításáról, pótlásáról a bölcsőde gondoskodik (törülköző, ágynemű, előke, abrosz). Az előírásoknak megfelelően, gondosan mossuk, fertőtlenítjük, vasaljuk a textíliákat.

6.1.6. Játszóudvarok - Játszóudvart és játszókertet biztosítunk, ahol mobil és rögzített játékeszközöket helyezünk el. A szabványoknak megfelelő homokozókba évente tisztított minőségi homokot biztosítunk, a homokozót a nap végén a fertőzésveszély elkerülése miatt lefedjük. Nyáron árnyékolóval, mobil párapapával, vízi játékokkal tesszük élvezetesebbé, elviselhetővé a kánikulai napokat.

6.2. SZEMÉLYI FELTÉTELEK (személyes gondoskodást végző személyek létszáma, szakképzettsége)

A bölcsődei ellátás szakmai létszám minimum követelményeit a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 1 sz. melléklete, az egyes munkakörökben foglalkoztatott személyek képzési előírásait a 2. sz. melléklet tartalmazza. A bölcsőde személyi állománya a következőképpen alakul:

A munkáltatói jogokat a Kastély Óvoda és Bölcsőde intézményvezetője gyakorolja.

Dolgozóink:

- 1 fő szakmai vezető

Az intézményvezető irányításával dolgozik. Feladata a szakmai munka irányítása: kisgyermeknevelők, bölcsődei dajkák munkájának megszervezése, segítése, ellenőrzése, a szülőkkel való kapcsolattartás, értekezletek megszervezése, illetve a munkaköri leírásában meghatározott adatszolgáltatási és adminisztrációs feladatok.

- 6 fő kisgyermeknevelő

A szakmai vezető irányításával dolgozik.

- Az egészséges csecsemő és kisgyermek testi és pszichés fejlődésének elősegítésére, követésére és értékelésére alkalmas pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi és gondozástechnikai ismeretei birtokában segíti a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődését, az önállóság alakulását.
- Az érvényben lévő módszertani elvek, a helyi program figyelembevételével beszoktatja, gondozza, neveli a rábízott gyermekeket.
- Csoportja és az udvar eszközeinek állapotát figyelemmel kíséri, hogy azok a balesetmegelőzésnek és a biztonságuknak megfelelőek legyenek.
- Gondoskodik a gyermekek rendszeres levegőztetéséről, az időjárásnak megfelelő felöltöztetéséről.
- A szülőkkel állandó kapcsolatot tart, rendszeresen beszámol a gyermekkel kapcsolatos napi eseményekről. A szülőkkel együttműködve családlátogatási és beszoktatási tervet készít és megvalósítja azt.

- Részt vesz a szülői értekezleteken, illetve megtartja a csoport szülői értekezleteit.
- Csoportjában vezeti az előírt nyilvántartásokat.

- 2 fő bölcsődei dajka

- A higiénés követelményeknek megfelelően takarítja az intézmény helyiségeit.
- Előkészíti a gyermekek étkeztetését.
- Segíti a gondozási tevékenységeket a felügyelet biztosításával.
- A bútorok, az étkezési, valamint a játékeszközök el-, és lemosását rendszeresen elvégzi.
- Mossa és vasalja a csoportok textíliáit.

- bölcsődeorvos

Részfoglalkozású, aki preventív feladatokat, státuszvizsgálatot, orvosi vizsgálatot végez, az intézménnyel kötött megbízási szerződés alapján, heti 1 órában.

7. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

7.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A szülők és a kisgyermeknevelők folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ kölcsönös megosztása. Kiemelten fontosnak tartjuk a családok támogatását, a szülői kompetenciájuk fejlesztését.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van.

Egyéni szóbeli kapcsolattartási formák:

- családlátogatás
- beszoktatás
- beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor
- egyéni beszélgetés (fogadóóra)

Csoportos kapcsolattartási formák:

- szülői értekezlet
- szülőcsoportos beszélgetés
- nyílt napok, szervezett programok (pl. bölcsődekóstolgotó)
- írásos tájékoztatók

Indirekt kapcsolattartási formák:

- Családi füzet
- hirdetőtáblák
- honlap
- szórólap

A **családlátogatás** célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek és a szülő otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a gyermek ébrenléti idejében kerül sor. Ilyen alkalmakkor kis aprósággal lepjük meg a gyermeket, pl. elvisszük a bölcsődei jelét.

A **szülőcsoportos beszélgetések** tematikus beszélgetések a csoport kisgyermeknevelőinek vezetésével, a csoportba járó gyermekek szüleit foglalkoztató nevelési témáról.

A **szervezett programok** a családok és a bölcsőde közötti jó kapcsolat erősítése érdekében jönnek létre. Ilyen rendezvényeink: bölcsőde kóstolgotó, közös adventi készülődés, mézeskalács sütés és kóstolás, gyermeknap alkalmából családi délután, stb.

7.2. Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. A gyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók súlyosságát, időbeli elhúzódását. A beszoktatás módszertani útmutatója szerint ajánlott a fokozatos, 10 munkanapos adaptáció, melyben a gyermek bölcsődei tartózkodásának idejét fokozatosan növeljük. A fokozatos beszoktatás idején ajánlott, hogy a beszoktatást egy állandó családtag végezze.

A beszoktatás menete:

A beszoktatás az első héten a szülővel történik, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel.

A beszoktatás első napjaiban a szükséges gondozási műveleteket a szülő végzi a bölcsődében. A beszoktatás első hetében úgy kell az időt növelni, hogy a szülő a gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégezhesse és a kisgyermeknevelő ezeket megfigyelhesse.

A kisgyermeknevelők a gyermek együttműködésétől függően, már az első napokban próbálkoznak a kapcsolat kialakításával, kísérletet tesznek egy-egy gondozási részművelet elvégzésére is a szülő jelenlétében (pl. kínálás, cipő bekötése, orrtörölés, pelenkázás, stb.).

A beszoktatás harmadik – negyedik napjától szükséges, hogy a kisgyermeknevelő a szülő jelenlétében fokozatosan átvegye a gyermek gondozását. Így egymás mozdulatainak, gondozási műveleteinek megfigyelésével lehetővé válik e műveletek összehangolása, a szokások átvétele, ezek megbeszélése és korrekciója is. Erre az időre a kisgyermeknevelőnek már úgy kell a kapcsolatot a gyermekkel kialakítania, hogy a gyermek ébrenléti ideje alatt, játékidőben az anya illetve a szülő rövidebb, hosszabb ideig a kisgyermeknevelővel hagyja a gyermeket. A gyermek iránti figyelem, szeretetteljes odafordulás a szülőben megerősíti a kisgyermeknevelő iránti bizalmat.

A bölcsődében tapasztalt nevelői légkör, a kisgyermeknevelő szakmai tudása, a szülővel szemben tanúsított magatartása tekintélyének elfogadását, a bölcsődei munka elismerését és értékelését eredményezi. A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének eredményessége egyértelműen abban rejlik, hogy a gyermek számára a család és a bölcsőde aktív együttműködésével teremődnek meg a feltételek a bölcsődei élet elfogadására.

7.3. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” rendszer a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része (6-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. A nevelés – gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapot, fejlődési naplót, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ő is marad a saját kisgyermeknevelője (felmenő rendszer).

7.4. Gyermekcsoportok megszervezése

A gyermek csoport ideális létszáma

A gyermekcsoportok kialakításánál figyelünk arra, hogy megfeleljünk a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet előírásának, mely meghatározza, hogy gyermekcsoportonként

- maximum 12 fő vehető fel, ha a csoportban van két éven aluli gyermek;
- 14 fős csoport akkor engedélyezett, ha minden gyermek betöltötte a második életévét;
- integrált csoportban max. 10 fő gondozható-nevelhető, ha egy SNI-s illetve korai fejlesztésre jogosult gyermek van;
- két SNI-s vagy korai fejlesztésre jogosult gyermek esetén a csoportlétszám legfeljebb 8 fő lehet.

A csoportok összeállításánál jelentős szempont, hogy a fiúk és a lányok aránya egyensúlyban legyen. A módszertani ajánlás alapján homogén csoport összetételére törekszünk. Részint azért,

mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat, részint azért, mert a vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban még kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban. A gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár, ezzel biztosítva a személyi és tárgyi állandóságot. Az állandóság biztosságot, nyugodt feltételeket teremt a gyermekek optimális fejlődéséhez.

7.5. Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósulását kívánja biztosítani. A napirenden belül az egyes gyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő.

A napirend függ a gyermekcsoportok életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők. Kialakításának további feltételei a személyi állandóság, tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele. Megkülönböztetünk őszi-téli, tavaszi-nyári napirendet, törekszünk arra, hogy minél több időt tölthessenek a gyerekek a levegőn a nagymozgás lehetőségét biztosítva.

Általános napirendünk az alábbiak szerint alakul:

06:30–08:00	Folyamatos érkezés, szükség szerinti fürdőszoba használat, szabad játék
08:00-08:20	Reggeli
08:20-10:00	Folyamatos tisztázás, majd játék a csoportszobában, játszókertben
10:00-10:20	Tízórai
10:20-11:30	Játék a játszókertben, rossz idő esetén a csoportszobában, majd gondozási műveletek, fürdőszoba használat
11:30-12:15	Ebéd csoportonként
12:15-14:45	Alvás, folyamatos ébredés, fürdőszoba használat
14:45-15:15	Uzsonna
15:15-17:00	Játék, gondozási műveletek szükség esetén, folyamatos hazaadás

7.6. Ünnepek, hagyományok

Az ünnepekre mindig időben felkészülünk, dekorálunk, a fokozatosság elvét alkalmazva beszélgetünk a gyermekekkel a közelgő eseményről, mondókázunk, dalolunk, mesekönyvet nézegetünk a várakozás szellemében, továbbá az ünnephez igazodva alkotó tevékenységet végzünk.

Ünnepeink:

- Születésnap
- Farsang

- Húsvét
- Anyák napja
- Gyermeknap
- Mikulás
- Karácsony

8. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FŐBB HELYZETEI

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára legyen: élvezetes, élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. Valamennyi tevékenység módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően részt vegyenek az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

8.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánpótlás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

8.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Gondozási helyzetek:

- fürdetés, mosakodás, kézmosás, fésülködés
- pelenka, WC használat
- öltözködés
- étkezés, fogmosás
- nyugodt alvás biztosítása (2,5 óra alvási idő biztosítása)

Az étkeztetést, mint gondozási műveletet a korosztály korszerű táplálkozásának figyelembevételével végezzük. A bölcsőde heti étrendje a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet ajánlása alapján készül. Fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át megkapják a gyermekek. Törekszünk arra, hogy az ételek ne tartalmazzanak tartósítószeret. Sok nyers gyümölcsöt, ízletes főzeléket, megfelelő mennyiségű tejet, húst, tojást kínálunk a bölcsődés korosztálynak. A Kastély Óvoda és Bölcsőde épületében, saját főzőkonyhával van a gyermekétkeztetés biztosítva.

Az étrendet a korszerű táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembevételével az ételmezésvezető tervezi meg és állítja össze. Az ételleket szakképzett szakácsnő helyben, a HACCP előírásainak megfelelően, korszerűen felszerelt konyhában főzi. Az átadókban kitett étlapról a szülők már hét elején értesülnek, melyik nap mi lesz a kínálat, a menü. Az étlapot az ételmezésvezető, a gyermekorvos és a szakmai vezető is aláírja. Az önálló étkezésre még nem érett gyermeket ölben etetjük. Azok étkeznek már asztalnál és próbálkozhatnak a kanál használatával, akik már biztonságosan tudnak ülni.

8.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A

kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttléti örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

8.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás, ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

8.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv

elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

8.6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

8.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

8.8. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.).

Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

A gyermek fejlődésének várható jellemzői bölcsődéskor végére:

- készségei, képessége, erőnléte fejlődik
- sok területen önálló
- szükségleteit jelzi, szobatiszta
- alkalmazkodik a bölcsődei napirendhez
- szívesen kapcsolódik be a tevékenységekbe
- beszéde, kifejezőkészsége fejlődést mutat
- korának megfelelően használja az eszközöket
- felnőttekkel és gyermekekkel együttműködik
- környezetében jól tájékozódik

9. KÉPZÉSEK, SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉSEK

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Dolgozóink házi és külső továbbképzéseken vesznek részt.

Különös figyelmet fordítunk a pályakezdő kisgyermeknevelők gyakornoki idejének szervezésére, támogatására.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg. Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozónak meghatározott számú kreditpontot kell gyűjtenie a 4 éves képzési ciklus alatt. Fontos a szervezési, koordinációs feladatok megtervezése, hogy mindenki eleget tudjon tenni a rendelet előírásainak.

10. AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira.

Az igénylők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogai és kötelességei

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének

kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,

- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön, a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartásák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön, a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

Az ellátást igénybe vevőnek joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,
- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől,
- szolgáltatásokat teljes körűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni,
- joga van minden gyermekét érintő kérdésben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez,
- az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem,
- az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet lehet szóban vagy írásban benyújtani. Az írásban beadott panasz kezelése:

➤ kisgyermeknevelővel majd a bölcsődevezetővel megbeszélés és a panasz elhárítása. Sikertelenség esetén:

➤ Szülői Érdekképviseleti Fórum, ügyintézési ideje 15 nap.

A panasz kivizsgálását követően a határozatot az elnök kihirdeti, illetve a panaszosnak a határozati kivonatot írásban megküldi. A határozatban fel kell hívni a figyelmet arra, hogy ha a bölcsődevezető 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, annak orvoslásáért a kézhezvételtől számított 15 napon belül az intézmény fenntartójához (jegyzőhöz) fordulhat. A fellebbezést a bölcsődevezetőnek kell átadni, akinek felelőssége a jegyzőhöz továbbítani. Sikertelenség esetén:

- gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége közzététele, tájékoztatás a vele kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről (Megállapodás tartalmazza)

A napközbeni ellátást nyújtó szolgáltató dolgozói számára biztosítani kell az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételeket.

A munkatársaknak joga van a véleménye kinyilvánítására, munkájának elismerésére, emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartásához, illetve segítséget kapni szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárások a dolgozók részéről:

- felkészült és lelkiismeretes munkavégzés,
- a szülőkkel való jó kapcsolatra és partneri együttműködésre való törekvés,
- a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint
- a Szociális Munka Etikai Kódexének és a programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

Gyermeki jogok védelme

A **gyermeki jogok** minél szélesebb körű érvényesülése érdekében a gyermekjóléti szolgáltató tevékenységet végzők kötelesek gondoskodni arról, hogy a gyermek szülője, gondozója megismerje a gyermekjogi képviselő nevét, telefonszámát, fogadó óráinak helyét és időpontját.

A szolgáltatók a gyermekjogi képviselő számára biztosítják:

- a) Az intézmény területén belül a szülők számára a négy szemközti beszélgetés lefolytatására alkalmas helyiséget
- b) A helyszínen való tájékozódás és az iratokba való betekintés lehetőségét
- c) Az érdekképviseleti fórum ülésének időpontjáról való tudomásszerzést

A gyermekjogi képviselő által írásban tett észrevételekre, megkeresésekre a szolgáltatók 15 napon belül kötelesek válaszolni, illetőleg a megtett intézkedésekről a gyermekjogi képviselőt értesíteni.

A szakmai vezető az ellátás igénybevételekor a fenntartó által jóváhagyott intézményi házirendet a kérelmezővel megismerteti. A házirendet az intézményben mindenki által jól látható helyen ki kell függeszteni, gondoskodni kell arról, hogy az ellátottak hozzátartozói és az intézményben dolgozók számára folyamatosan hozzáférhető legyen.

Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok a bölcsődében

A bölcsőde a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közé tartozik, azon belül is a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formájaként. Napjainkban egyre több halmozottan hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett

kisgyermek kerül bölcsődébe, akiknek megfelelő ellátása megkülönböztetett figyelmet és nagyobb szakértelmet igényel a kisgyermeknevelő részéről. A szülőkkel való bánásmód, kommunikáció is nehezebb, mivel ezek a családok sokkal érzékenyebbek.

Feladataink: prevenció és a lehetséges korrekció, elsődleges észlelő- és jelzőrendszer.

- ✓ A kisgyermek jólétének biztosítása
- ✓ A gyermekvédelmi problémák megelőzése

Ezeket a feladatokat egyrészt saját kompetencia határainkon belül, másrészt – mint elsődleges észlelő-és jelzőrendszer – más külső intézmények bevonásával, a velük való együttműködés biztosításával valósítjuk meg.

11. ÉRDEKKÉPVISELETI FÓRUM CÉLJA, FELADATA

Az 1997. évi. XXXI. tv 35 - 37.§-a értelmében a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmére Érdekképviseleti Fórumot (a továbbiakban: fórum) kell létrehozni.

A szülő vagy törvényes képviselő a gyermek érdekeinek védelme érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézményben dolgozók kötelezettségszegése esetén panaszjoggal élhet az intézmény vezetőjénél, a gyermekjogi képviselőnél, vagy a fórumnál. Az intézmény vezetője, a gyermekjogi képviselő, illetve a fórum 15 napon belül a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának módjáról.

Ha a szülő, törvényes képviselő nem ért egyet a vizsgálat eredményével, vagy a megtett intézkedéssel, az intézmény fenntartójához vagy a megyei gyámhivatalhoz fordulhat.

A fórum véleményt nyilváníthat a gyermekeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az intézmény működésével kapcsolatban. A házirend elfogadásánál egyetértési jogot gyakorol.

A fórum testületként, alkalmoszerűen működik. A megválasztott, illetve megbízott tagok maguk közül választják meg a fórum elnökét az első ülés alkalmával. A fórum összehívásáról a fórum elnöke gondoskodik. A fórum döntéseit a tagok többségének egyetértésével hozza meg, melyhez a tagok többségének jelenléte szükséges.

A fórum feladatai:

- megvizsgálja az elé terjesztett panaszokat,
- dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben,
- intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, az intézmény szakmai ellenőrzését ellátó megyei gyámhivatalnál, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- véleményt nyilváníthat az intézmény vezetőjénél a gyermeket érintő ügyekben,

- javaslatot tehet az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működéséről, valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról,
- egyetértési jogot gyakorol az intézmény házirendjének jóváhagyása tekintetében.

A fórum tagjai:

a.) az ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői közül	3 fő
b.) az intézmény dolgozói közül	1 fő
c.) a fenntartó képviselőjében	1 fő

A delegált szülőket a csoportba tartozó szülők nyílt szavazással választják meg. A választásról jegyzőkönyv készül, amelyben a megválasztott szülők nyilatkoznak arról, hogy a fórumba történt delegálást elfogadja.

A fórumba delegált tagoknak a megbízása visszavonásig, illetve az új gondozási év kezdetéig érvényes.

12. MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

Fontos számunkra az együttműködés, a jó kommunikáció, az interprofesszionális. A szakmánkban közreműködő szakemberekkel folyamatos kapcsolatban vagyunk. Meglévő tudásunkat, szakértelmünket megosztjuk egymás között a cél érdekében, melynek középpontjában az ellátott gyermek áll. Jelentési kötelezettségeinknek is eleget teszünk a velünk kapcsolatban álló szervekkel. Kapcsolatban állunk:

- az intézmény tagóvodájával;
- védőnői szolgálattal;
- Család és Gyermekjóléti szolgálattal;
- gyermekorvossal;
- a szakmai felügyeleti szervvel;
- önkormányzattal;
- kormányhivatallal;
- államkincstárral.

13. BÖLCSŐDEI DOKUMENTÁCIÓ

Intézményvezető és/vagy szakmai vezető által készített, illetve ellenőrzött dokumentáció

- Személyügyi anyagok, munkaköri leírások
- Munka- és tűzvédelmi oktatáson elhangzottak betartásának ellenőrzése
- Szervezeti és Működési Szabályzat elkészítése
- Szakmai program elkészítése

- Éves munkaterv elkészítése
- Éves beszámoló elkészítése
- Házirend elkészítése
- Egészségügyi kiskönyv érvényességének ellenőrzése
- Szabadság (éves tervezet készítés, engedélyezés, nyilvántartás)
- Dolgozók jelenléti kimutatása
- Továbbképzési terv készítése, nyilvántartások, jelentések
- Dolgozók munkájának ellenőrzéséről vezetett nyilvántartás
- Költségvetésre javaslattétel
- Csoportnaplók megnyitása, ellenőrzése

Szakmai vezető által készített és vezetett dokumentáció

Gyerekekről:

- Felvételi kérelemhez szükséges dokumentáció biztosítása a szülő részére
- Felvételi értesítő – intézményvezető jóváhagyásával
- Felvételi könyv vezetése
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről – intézményvezető jóváhagyásával
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről, adatvédelmi nyilatkozat
- Napi jelentés a TEVADMIN rendszerben
- Havi statisztika – „Bölcsődei jelentés”
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Kedvezményre való jogosultság érvényességi lejáratának figyelemmel kísérése
- Heti étlap elkészítése a bölcsőde orvossal és az ételmezésvezetővel, illetve annak feltöltése honlapra, kifüggesztése a hirdetőfalra
- Fertőző betegségekről kimutatás

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap
- Fejlődési napló – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, illetve a meghatározott időközönkénti fejlődésmenet leírásával: a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve
- Percentil tábla – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést

- Családi füzet – olyan dokumentum, amelyben elsősorban a kisgyermeknevelő bejegyzései vannak a gyermek fejlődéséről, illetve a szülők is üzenetet tudnak váltani az említett füzetben
- Csoportnapló – naponta vezetik a kisgyermeknevelők
- Dolgozói jelenléti ív vezetése – naponta
- Egyéb adminisztrációs feladatok (pl. szülőcsoportos beszélgetés tervezet, évszakhoz és gyermek életkorához igazított napirend, stb.)

A bölcsődeorvos által vezetett dokumentáció:

- egészségügyi törzslap
- családi füzet – orvosi megfigyelés, jelzés betegség tünetéről
- heti étrend (együttműködés az illetékes szakemberekkel)

14. ELLENŐRZÉS ÉRTÉKELÉS RENDSZERE

A bölcsődében folyó tevékenységek eredményességének, szakszerűségének, hatékonyságának vizsgálata a belső ellenőrzés feladata. A bölcsődében többrétegű ellenőrzési feladatot kell végezni az erősségek és a fejlesztendő területek feltérképezése miatt. A nevelési gondozási program megvalósulását és a pedagógiai munka ellenőrzését rendszeresen el kell végezni. Fontos a tapasztalatokról feljegyzéseket készíteni, valamint közös kiértékeléseket, megbeszéléseket tartani, mert a közös célok elérése eredményesebb lehet, ha mindenki visszajelzést kap a munkájáról. A pedagógiai munka felelős vezetője a szakmai vezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Ezen kívül a gyakornokok szakmai segítése, fejlődésük nyomonkövetése is kiemelt feladatként jelenik meg, hiszen a fiatal pályakezdő kollégák elméleti tudását át kell ültetni a gyakorlatba, és segíteni kell őket abban is, hogy a szülőkkel megtalálják a megfelelő hangnemet és partneri kapcsolatot tudjanak kiépíteni velük.

A bölcsőde esetében a szakmai ellenőrzéseket a Kormányhivatal ellenőrzésével párhuzamosan a Magyar Bölcsődék Egyesülete Módszertani Szervezet végzi. A bölcsődék szakmai felügyeletét a Magyar Bölcsődék Egyesülete, mint módszertani szervezet látja el. A bölcsőde szakmai vezetőjének rendszeres kapcsolatban kell állnia a bölcsődei bázis intézménnyel és a terület módszertani szaktanácsadóival.

A szakmai programhoz szorosan kapcsolódik:

- az éves munkaterv, mely minden évben tartalmazza azokat a kiemelt területeket, melyekre az elkövetkezendő évben kiemelt figyelmet kell szentelni,

- az ellenőrzési terv, amely kiterjed a kisgyermeknevelők és bölcsődei dajkák munkájának megfigyelésére, a szabályok és az előírások betartására.

15. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Ezen Szakmai Programot a **2023-2027**-ig terjedő időszakra készítettük.

A Szakmai Program visszavonásig, de legkésőbb 2027. augusztus 31-ig érvényes. A Szakmai Program naprakész állapotban tartásáról az intézmény vezetője gondoskodik.

A Kastély Óvoda és Bölcsőde bölcsődéjének Szakmai Programját az intézmény gondozói-nevelői alkalmazotti köre megismerte és elfogadta:

Felcsút, 2022. október 24.

.....
Kovács Beatrix
szakmai vezető

.....
Bárányos Gáborné
intézményvezető

A Kastély Óvoda és Bölcsőde bölcsődéjének Szakmai Programját az intézmény fenntartója, Felcsút Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a számú határozatával jóváhagyta.

Felcsút, 2022.

Elfogadó neve:

.....
Mészáros László
polgármester

16. MELLÉKLETEK

1. számú melléklet	Bölcsődei felvételi kérelem
2. számú melléklet	Megállapodás bölcsődei ellátás igénybevételéről
3. számú melléklet	Házirend
4. számú melléklet	Szülői Érdekképviselői Fórum
Működési Szabályzata   • a szabályzat külön dossziében található
5. számú melléklet	Szervezeti és Működési Szabályzat • a szabályzat külön dossziében található
6. számú melléklet	Éves munkaterv • az éves munkaterv külön dossziében található